

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ozi-ramo na dotično naročilo.

Upravnistvo „Slov. Naroda“.

K letnemu obratu.

(Pogled na spodnje Štajersko.)

Pri ravno kar dovršeni volitvi novih krajin šolskih svetov v ormoškem okraji pobrisala je narodna stranka kaj korenito z nemčurji. Kjer so se dozdej bili kaki omahljivci ali celo nemškutarji v teh zastopih, potisnili so se v stran ter naredili prostor značajnim narodnjakom. Krajni šolski svetovi celega ormoškega okraja, z krajnim šolskim svetom ormoškega mesta vred, so prvokrat vsi narodni! Ker je pa tudi okrajni šolski svet naroden, imamo torej v celnem okraji vse šolske zastope v narodnih rokah!

To je korenita, čudovita sprememba, jasen dokaz, kako se narodna zavest mej ljudstvom širi in utrjuje! Ni še tako dolgo, ko je celo v strogo narodnem trgu Središči bil načelnik krajnemu šolskemu совету z Nemškega prisiljen Prus, luteranec Venigerholc! Zdej kaj takega ni več mogoče; zdej velja v tem okraji strogo geslo: Kdor ni popolnoma trden narodnjak, tako da se ne uda no-

benemu dobrikanju in nobenemu uplivu od nobene strani, mora se umakniti in napraviti mesto drugim v vsakem oziru povsem zanesljivim možem.

Kakor je tukaj v tem okraji narodno delo se ravno kar dognalo, ravno tako se je v mnogih drugih okrajih celo že nekaj prej takisto dovršilo, n. pr. v gornjegrajskem, vranskem, šmarskem okraji. V drugih okrajih kakor v ljutomerskem, sevnjskem gornjeradgonskem slovenjegrajskem, št. lenartskem in šostanjskem treba pa tako rekoč še samo zadnji klin zabiti, in bomo imeli tudi v teh okrajih isti v narodnem oziru — veseli dogodek zabeležiti. — Le malo slabše je v celjskem, konjiškem, kozjanskem, laškem, brežiškem, ptujskem in slovenjebistriškem okraji. Le v obeh mariborskih posebnost pa v marenberskem okraji je še dela veliko, predno bomo dospeli do istega cilja. —

Narodna stranka izvršila je na Spodnjem Štajerskem v kratkem času kacic 2 desetletij čudovito delo! Znano je še vsem starejšim rodoljubom, kako so se voditelji nemške stranke v Gradci rogali naporom slov. prvoboriteljev, češ: kaj hočete Vi, štiri može proč in vsemu gibanju mej Dravo in Savo je konec! Ni še tudi tako dolgo, da je odličen nemški ud deželnega zbora štajerskega zaupno vprašal z vso resnobo znanega slovenskega poslanca: Ne res, spodnje Štajersko se ne bo moglo ponemčenju obraniti? —

Prvoboritelji naši se pa neso dali motiti niti strašiti. Budili so ljudstvo neprestano; slovenski narod začel se je postavljati pri volitvah za deželni in državni zbor. Šlo je početkom povsod težavno. Sedaj pa nasprotniki sami v kmetijskih skupinah ne gojijo nikakega upanja več, od kar so v najbolj nevarnem — v mariborskem — okraji vrli slovenski kmetje dr. Schneiderja pri volitvah za deželni in državni zbor tako posadili v prah, da je bilo veselje. Ljutomerski, ptujski in celjski okraj volijo že jednoglasno narodno. Poskušali smo tudi že v mestnih skupinah svojo srečo in nasprotniki se tukaj že tresejo za mestno skupino ptujsko in celjsko pri volitvah v deželni zbor in za skupino celjsko pri volitvi za državni zbor.

Pri volitvah v deželni in državni zbor smo sicer zmagovali, pri občinah in okrajnih zastopih ostalo je pa še večinoma nemčursko. Začeli smo

torej, ko smo se skrbi za zmago pri volitvah za deželni in državni zbor otresli, ozirati se tudi na volitve za občinske in okrajne zastope. Občina za občino dobila je tudi na zunaj narodno lice, naroden zastop; so že okraji, kjer ni jedne občine več, v kateri bi gospodovali nemškutarji. Okrajnih zastopov priborili smo si že 11, in le v 8 šopiri se še nemškutarstvo. — Z okrajnimi in občinskimi zastopi dobili smo pa tudi že večino krajin in okrajnih šolskih svetov.

Ti veseli uspehi so plod složnega, vzajemnega delovanja. Vsi posvetni in duhovni gospodje, kakor tudi priprosto kmečko ljudstvo stojimo združeni na narodnem braniku, naudani z jedno zavestjo: Ponemčili nas neso dozdej; odslej nas ne bodo več! Brez strahu gledamo v bodočnost. Naj sklepajo v Gradci ponemčevanje narodnih (ljudskih) šol, naj proglašujejo nemški jezik tudi kot poučni jezik v slovenskih šolah, naj urivajo nemščino tudi že v prve razrede, vse to nas ne straši več: To so početja efemernega pomena. Narod, ki si je priboril toliko zastopov, ki je iztrebil v celih okrajih nemškutarijo do zadnje koreninice, ta narod se sedaj ne bo dal ponemčiti, niti si vzeti narodnih šol in odtegniti narodne omike, nego se pripravlja za resen vstrajen in odločen odpor! —

Koncem leta oziramo se nazaj na pomenljive uspehe, na sijajne čine narodne prebujenosti; pogled naudaje nam s pravico pogum in veselo nado na bodočnost. Kar smo dosegli, dosegli smo s svojo močjo v resnih borbah; če nas čaka tudi še mnogo dela, mnogo truda in znoja, jamči pa nam preteklost s priborjenimi uspehi nove uspehe, in konečno zmago! Zatorej

„Bratje, naprej okó bistro obračajmo mi!

Novo se leto rodi, moč nam novih je treba,

Novega truda — toró, z neva na delo, možjé!“ —

I. D.

V Ljubljani 29. decembra.

Vsi listi oficijozni in neoficijozni ugibljejo, ali se bode ohranil mir, a nobeden nič gotovega ne ve. Vladni časniki navadno jako nejasno govoré o položaji, prav kakor Delfijski orakel. Pa tudi ruski listi nič gotovega ne povedó. Navadno pišejo mnogo o o miroljubnosti ruske vlade, a hkratu dajejo umeti, da ima ta miroljubnost svoje meje. Kakšne da so te meje, tega pa tudi določno ne povedó. Sploh ne

odločiti, da bi šel v hišo, v to mirno in lagodno gnezdo, ki je tako vabljivo gledalo nanj z vsemi svojimi razsvetljenimi okni; ni se mu dalo ločiti od temote, od vrta, od občutka svežega zraka na obrazu in od te žalosti, od tega nemira . . .

Na ovinku srečal ga je Pavel Petrovič.

— Kaj je s taboj? vprašal je Nikolaja Petroviča: — ti si bled, kakor strah; bolan si, čemu se ne uležeš?

Nikolaj Petrovič razjasnil mu je s kratkimi besedami svoje duševno stanje ter se oddaljil. Pavel Petrovič prišel je do konca vrta ter se tudi zamislil in tudi privzdignil oči proti nebu. A iz njegovih krasnih, temnih očí odsevalo ni ničesar drugega razven svit zvezd. Rojen ni bil za romantika in njegova gizdalinsko-suha in strastna, na francoski način mizantropska duša ni znala sanjati.

— Ali veš kaj? govoril in tisto noč Bazarov Arkadiju. — Krasna misel se mi je porodila v mož-janih. Tvoj otec pravil je danes, da je dobil vabilo od onega vašega imenitnega sorodnika. Tvoj otec ne gre, mahniva torej midva v ***; saj oni gospod

LISTEK.

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev, preložil Ivan Gornik.

XI.

(Dalje.)

Ni se trudil, da bi samemu sebi razjasnil svojo misel, a čutil je, da bi obdržal ta blaženi čas s čim močnejim, kakor je spomin; hotel je vnovič imeti poleg sebe svojo Marijo, čutiti njeno toplo dibanje in uže se mu je zdelo, kakor bi nad njim . . .

— Nikolaj Petrovič, razdal se je blizu njega glas Feničkin: — kje ste?

Vzdihnil je. Niti se ni sramoval, niti mu vest ni ničesar očitala . . . Niti mislil si ni, da bi sploh bilo možno primerjati ženo in Feničko, a užalilo ga je, da ga je baš sedaj iskala. Njen glas spomnil ga je takoj njegovih sivih las, njegove starosti, njegovega sedanjega položaja . . .

Čarobni svet, v kojega je že ustopal, ki je že iznikal iz temnih valov minulosti, zazibal se je in — izginil.

— Tu sem, odgovoril je: takoj pridem, le pojdi. „To so oni sledovi plemenitstva“, šinilo mu je v glavo. Fenička pomolila je molče glavo v lopico ter izginila; on je pa z začudenjem opazil, da je od tedaj, kar se je zamislil, nastopila noč. Vse na okrog je potemnelo in utihnilo, in obraz Feničkin zdel se mu je tako bled in majhen. Ustal je ter se hotel vrniti domov, a razmehčano srce ni se mu moglo umiriti v prsib, in jel je počasi sprehajati se po vrtu, zdej zamišljeno zroč v tla, zdej privzdiguje oči proti nebu, kjer so že bliščale in migale zvezde. Hodil je že utrujen, a nemir v njem, neki iskajoč, neizrečen, otožen nemir, ni se hotel poleči. O, kako bi se mu Bazarov smejal, ko bi zvedel, kaj se je v njem godilo! Sam Arkadij bi ga obsojal. Njemu štiriinštiridesetletnemu možu, kmetovalcu in gospodarju porosile so oči solze; to je bilo še stokrat huje od vijolončela.

Nikolaj Petrovič hodil je naprej in ni se mogel

vemo, kaj vse želi Rusija. Jeden ruski list zagotavlja, da bi bila Rusija zopet zadovoljna, če se odpravi Koburžan iz Bolgarije, drug misli, da se Rusija ne more drugače zadovoljiti, nego če se obnovi ono zakonito stanje na Balkanu, kakor je bilo pred Plovdivskim prevratom. Zopet drug zahteva, da Avstrija mora ostaviti Bosno in Hercegovino ter se morajo balkanske pokrajine popolnem odtegniti nemškemu uplivu. Baš ruski oficijozni listi najmanj določnega povedó, kaj želi Rusija. „Grazhdanin“, katerega urednik ima baje zveze pri ruskem dvoru, trdi, da še sedaj ni čas, da bi Rusija povedala svoje zahteve, poprej se mora odstraniti Koburžan.

Sedaj večina ruskih listov jako sovražno piše proti Nemčiji in svetuje Avstriji, da naj se brez Nemčije pobota z Rusijo. Toda težko je govoriti o kakem sporazumljenju, dokler Rusija ne pove, kaj prav za prav vse hoče. V bolgarskem vprašanju bi Avstrija že prijenjala Rusiji, a težje je, če bi Rusi zahtevali, da naj ostavi Bosno in Hercegovino. Za ti dve deželi je naša država mnogo žrtvovala in ju torej ne more dati iz rok. Poleg tega pa ima Avstrija še narodnogospodarske koristi na Balkanu, katerim se ne more lahko odreči. Balkanske pokrajine imajo postati tržišče za izdelke avstrijskih tovarn. Dolžnost našim državnikom je, skrbeti, da ne izgubimo tega trgovišča. Le pogledjmo, kako danes vsaka država varuje svojo trgovino in obrtnijo pred tujo konkurenco ter jej skuša pridobiti novih trgovišč, to ne le v Evropi, ampak tudi v drugih delih sveta. Kaka huda carinska vojna bje se mej raznimi državami! Mi ne vemo, kaj je bil pravi vzrok, da se je začelo nasprotje mej Rusijo in Bolgarijo. Združenje Bolgarov ni pravi vzrok, ampak kal temu nasprotju je že v prejšnjih dogodbah, ki pa nam niso povsem znani. Plovdivski prevrat bil je ruski diplomaciji pač le ugoden povod, da je začela borbo proti nasprotnej jej vladi kneza Aleksandra. Da bi Rusija ugovarjala zjedinjenju Bolgarov, katere je osvobodila turškega izesa, si še misliti ne moremo. Vlani smo čitali v „Ruskem Kurjeru“, da je vzrok temu nasprotju prav za prav železniško vprašanje. Bolgarska vlada se je sporazumela z Avstrijo, da se bodo gradile železnice tako, da bodo Balkan zvezale z evropskimi železnicami in tako pred vsem koristile avstrijske in nemške trgovini. Rusija je pa želela, da bi se železnice gradile v drugo mer, da bi koristile pred vsem ruske trgovini in obrtniji. Pri sedanjih odnosih ne more vse prizadevanje Gagarinove parniške družbe prav oživiti trgovine mej Rusijo in Bolgarijo.

Iz povedanega je razvidno, da je sedanjí napeti položaj nekoliko vsekako prouzročilo nasprotje narodnogospodarskih koristí mej Avstrijo in Rusijo kar tudi priznavajo in poudarjajo razni ruski listi. To nasprotje poravnati je naloga diplomacije. Če se jej bode to posrečilo bode nas poučila bodočnost. Preveč optimistični ne smemo biti, četudi ruski listi o Avstriji še precej prijazno pišejo. Uvažati treba, da so se ti listi laskali Nemčiji, ko je car bil v Berlinu in priporočali so jej, da naj razruši zvezo z največjim ruskim sovražnikom, z Avstrijo. Če to stori, pa si zagotovi prijateljstvo Rusije. Tedanje laskanje Nemčiji imelo je pred vsem namen, razrušiti tripelalijanco, jednak namen imajo menda tudi sedanjí pozivi, da naj se Avstrija sama sporazumi z Rusijo o balkanskih zadevah. Mi nismo naudušeni za zvezo z Nemčijo, ki kaj slabo upliva na našo

tudi tebe vabi. Poglej kako lepo vreme je zdaj; popeljeva se ter si ogledava mesto. Pomudiva se največ pet ali šest dnij in basta!

— Ali se potem sem povrneš?

— Ne, treba mi je iti k otcu. Saj veš, od *** je samo trideset vrst oddaljen. Dolgo časa ga že nisem videl in mater tudi ne; treba starca razveseliti. Jako dobra človeka sta, sosebno otec: pre-zabaven! Jaz pa sem jima jedinec.

— Ali dolgo pri njih prebodeš?

— Mislim, da ne. Predolg čas mi bo.

— A nazaj grede oglasiš se pri nas?

— Ne vem, videl bom. No, kaj je torej? Ali potujeva?

— Makari, opomnil je leno Arkadij.

Jako se je v duši vžadoval radi predloga svojega prijatelja, a zdelo se mu je, da mora skrivati svoje čustvo. Ni bil zaman nihilist!

Drugi dan odpotoval je z Bazarovom v ***. Mladež v Marini žalovala je o nujem odhodu; Dunjaša je celo jokala ... a starčkoma postalo je lahko pri srci.

(Dalje prih.)

notranjo politiko, a vendar moramo prepustiti našej diplomaciji, če je sedaj čas ugoden, da se zveza razruši. Položaj naše države ni tako ugoden, kakor je položaj Rusije. Poslednja ima zanesljivo zaveznico proti Nemčiji v Franciji. Kot Slovani želimo, da bi se Avstrija in Rusija pobotali, če je to mogoče častno za našo državo. Tudi bi prijateljstvo Rusije našej državi več koristilo, kakor prijateljstvo Nemčije in Italije, ki nikakor ni prav odkritosrčno. Zgubili nikakor nismo nade, da se zboljšajo odnosi z Rusijo po prizadevanji naše diplomacije, katere naj bi ne vodil madjarski šovinizem, ampak jedino le pristno avstrijski interesi.

Občinske volitve v Celjski okolici.

Slovenski volilci v Celjski okolici izdali so naslednji razglas:

Predragi volilci v Celjski okolici!

Prihodnjega meseca januarja bomo imeli volitve za občinski odbor v Celjski okolici. Vsakdo izmej Vas se poprašuje: komu hočemo za prihodnja tri leta izročiti gospodarstvo v naši soseski? Morebiti možem, kateri so skozi zadnja tri in pol leta bili naši gospodarji? Ne! Tako ne sme biti dalje! Skrajni čas je, da spodmaknemo sedeže v občinskem uradu na Bregu našim nasprotnikom!

Pomislite, ljubi sosedje, tole: Pri volitvah meseca julija 1884 smo imeli mi Slovenci po številu veliko več glasov, kakor naši nasprotniki. V tretjem razredu nas je bilo 210 — nasprotnikov le 150; v drugem so našli naši nasprotniki sebi 46 — nam 44 glasov; v prvem razredu so imeli oni 20, mi pa 10 glasov. Vseh naših glasov je bilo torej 274 — nasprotnih le 216; naših volilcev je bilo vsaj 50 več, nego nasprotnih.

In tu je treba še preudariti, da je nam nasprotna komisija, s tistim Štibenekom na čelu, zavrgla meni nič tebi nič veliko naših glasov! Da, zgodilo se je nezasišano dejanje: Strastni nasprotniki so pridrli v noči poprej, ko je volil drugi razred, v hišo poštene posestnice, ter z vso silo njej izvili podpis na nemškutarsko pooblastilo. Drugo jutro, v dan volitve, prileti ta žena prosit pomoči k poštemu posestniku naše stranke, rekoč: „ali morem pooblastilo, katero so mi nasprotniki izvili po noči, še preklicati?“ „Seveda ga moreš,“ odgovori možak ter njej da slovensko pooblastilo v podpis. Pristavil je tudi natanko uro, ob kateri se je podpisala. Mož gre k volitvi s tem pooblastilom. Toda Štibenek je dejal: „pooblastilo, po noči izsiljeno, velja.“ In drugi gospodje v komisjonu so temu pritrdili. Akoravno je naš možak ugovarjal, rekoč: „vsaj je to pooblastilo podpisala šele pred jedno uro in slovesno zavrgla ponočni podpis, in akoravno je žena sama prišla v volilno sobano trdit, da ponočno pooblastilo ne velja — vse je bilo zastoj!“

Na tak način so se naši nasprotniki polastili občinske hiše na Bregu. Druge volilce so zvalili na svojo stran s pijačo in denarjem. Poslušajte dva resnična dogodka. Nekega posestnika so nemčurji pred volitvijo zmirom vabili k svojim zborom ter mu dajali pijače. Volil je tudi ž njimi. Nekaj dni po volitvi se je pa zopet hotel podati v njihovo družbo in ustopiti v sobano, kjer so mu poprej piti dajali, kjer so ga celó klicali „gospoda“. Pa ta „gospod“ v kmečkem jopiči ni zdaj po volitvi več našel milosti v njihovi družbi! Zapodili so ga, rekoč: „Proč od tod; tukaj ni prostora za pavre.“ — Mož se je umaknil in šele zdaj, seveda prepozno, spoznal, da lažiliberaleci poznajo kmeta le ob času volitve, pozneje ga pa suvajo proč od sebe.

Tudi denarjev so nasprotniki ponujali našim volilcem. Znani liberaluh v Celjskem mestu je hotel nekemu našemu poštenjaku stisniti petak v roko; zgodilo se je to pred volitvijo na Kapucinskem mestu. „Kaj, gospod,“ se odreže pošten mož, „menite, da bom za petak prodal svojo vest? To se motite,“ ter mu vrže petak pod noge. „Oj ne,“ se zmuzne lažiliberalec, „jaz želim, da pridete k meni les vozit.“ Ali so pač vsi nasprotni volilci njim ponujene petake zmetali nazaj, ne vemo.

Še jedenkrat ponavljamo: Dasiravno se je na nezasišani način ravnalo z nami od nasprotnikov, vendar smo imeli skupaj še 50 glasov več, kakor nemčurji.

Spodobilo bi se torej bilo, da bi se bila liberalna večina v občinskem odboru ozirala vsaj nekoliko na našo manjšino. Pa ne! nikdar niso liberalni gospodje ob važnih prilikah pokazali v dejanji svoje liberalnosti ali pravicoljubnosti.

Pri sejah občinskega odbora se je zmirom pisalo in govorilo jedino le v nemškem jeziku, kakor da po Celjski okolici res že stanujejo sami Prusi; pritožbe naših mož v tej zadevi niso pomagale nič. Ko je ta občinski odbor volil pred tremi leti tri može in pozneje pet mož v krajni šolski svet, bi bila vendar tirjala pravicoljubnost, da se izmej osmero slovenskih odbornikov voli vsaj jeden v ta odbor; ne, nikdar ni našel Slovenec milosti pri nemški gospódi!

Ta nemški šolski svet nam je zdaj postavil kot predsednika v šolskih rečeh znanega Štibeneka. Ta mož zdaj gospodari po lepi naši okolici; vsi drugi občinski odborniki kimajo k vsemu, kar govori in dela Štibenek; ta je naš pravi župan. On nam naklada silne kazni, katere moramo trpeti v denarji ali pa v ječi, če naši ubogi otroci ne morejo vsaki dan v šolo. Nek ubog slovenski Pečevnikar moral je iti v ječo, ker njegovi hudo bolehní otročki niso mogli dohajati tako daleč v šolo.

Na dalje: ti liberalni šolski svetniki nam hočejo okoličansko šolo popolnoma zatreti; naše dečke hočejo stlačiti v mestne, skozi in skozi nemške šole. Upajo namreč: na taki način se bodo ljudju po celjski okolici poprej prelili v Nemce, če se otroci v šoli besedice slovenskega ne naučé. V zdajšnji okoličanski šoli se fanti vsaj brati in pisati naučijo v našem jeziku; v mestni šoli to nikdar ne bo mogoče. No, mi dobro vemo, da je koristno ne le samo za nas; tudi nemški gospódi, ki uživa med nami naš kruhek, ne bi škodovalo, ako se več jezikov nauči in se z nami v našem slovenskem jeziku pogovarjati more. Kako abotno bi bilo, če prideš mej trde Lahe, pa bi ti tirjal, da morajo od zdaj za naprej, dokler boš prebival mej njimi, vsi Lahí govoriti s teboj v tvojem slovenskem jeziku! Ali pa ne ravnajo tisti liberalni Nemci ravno tako abotno in predrzno, ki hočejo, da bi se zaradi njih, katerih je itak le majhna peščica med nami, vsi Slovenci nemški morali naučiti samo za to, da bi oni mogli se z nami porazumeti?!

Toda ti nemčurji pravijo: Za Slovence, ki hodi po svetu je neobhodno potrebno, da se nauči nemščine! Oho! tukaj tiči zajec? Vi nas hočete pog-nati po svetu? Morda se želite vi naseliti po naših hišah? Ne, nikdar ne! Tukaj so prebivali naši pošteni slovenski stariši, tukaj hočemo biti gospodarji tudi mi; naš slovenski dom hočemo zapustiti še svojim slovenskim otrokom! Če želite, Vi, nemconi, se podati mej svet, in ostati tam gori na Pruskem, hodite, z Bogom! mi Vas ne zadržujemo. Če pa želite Vi prebivati mej nami, naučite se Vi našega maternega jezika. Mi se hočemo naučiti prostovoljno toliko, da bomo Vas, nemški liberalci, razumeli. Tega pa ne bomo nikdar privolili, da bi si naši slovenski otroci morali v glavo ubijati neznane besede le zavoljo lenobe nekaterih ptujcev, kateri se ne potrudijo toliko, da bi se priučili našemu jeziku; tega ne trpimo, da bi naši otroci, katere tako silno potrebujemo pri delu doma, morali zlati čas tratiti v šoli, ker te nemške besede itak precej pozabijo; tega ne trpimo, da bi naša mladina popolnoma brez hasna hodila v šolo, namesto da se v domačem jeziku nauči za življenje potrebnih rečij. Tega ne trpimo, da bi nas in naše otroke strahovali ptuji ljudje! Tega ne trpimo, da bi nas strahoval celó človek, kateri je naš dolžnik; kajti gosp. Štibeneku je zdajšnji občinski odbor posodil iz naše blagajne ali kase 300 gld.

Ljubi sosedje! Če Vam je kaj mar za Vašo čast in za Vaše poštenje, ne volite Štibeneka in nobene njegovih pajdašev; pomagajte s svojim glasom, da pridejo v občinsko hišo novi gospodarji, ki bodo nekoliko pregledali občinske račune. Posebno bo treba pogledati, ali je Štibenek od onih 300 gld. že kaj plačal nazaj; potem, ali plačuje kaj in ali je to posojilo zavarovano. Radi bi tudi znali, koliko on za svoje stanovanje plačuje; kajti prebiva že dolgo časa v občinski hiši.

Čudno se nam zdi, zakaj so pošteni vdovi, ki je poprej v naši občinski hiši prebivala in v redu plačevala stanovalnino, zakaj so njej zdajšnji občinski gospodarji kar na mah stanovanje odpovedali; potem stanovanje dali lepo popraviti, notri pa vzeli imenovanega našega gospoda Štibeneka. Čudno zares, da so pa ravno ti gospodje našega pridnega gospoda nadučitelja po vsej sili skušali v sredi najhujše zime spoditi iz občinske hiše, in bi bil moral gotovo tudi stanovanje zapustiti, če bi ne bil našel

Dalje v prilogi.

pomoči pri gospodih, ki so še višji nad g. Stibenkom. Nihče izmed Vas naj ne reče: „ne grem k volitvi.“ Le govori tako, pa ostani za pečo doma! brez dvoma bodo volili tvoji nasprotniki, pa volili tako, da te bo potem strah in groza! Zopet bodo s tabo, ubogi kmet, gospodovali na občini tujci, katerih ne maraš, katerih se bojiš; gospodarili bodo s tvojim žepom, strahovali bodo tebe in tvoje otroke! In tega boš sam kriv, ker nisi hotel voliti mož naše vrste.

Tudi ne recite: „druge nasvetovane može že volim; pa temu in onemu ne morem dati svojega glasu.“ Nasprotniki bodo volili složno in le takrat, če smo složni tudi mi. bo naša zmaga.

Ne dajte se ob volitvi preslepiti ne z sladkimi besedami, ne s smodkami, ne s pijačo, ne z žuganjem! Naj Vam ponujajo nasprotniki tudi denar; nikar ne vsprejemajte ju deževnih grošev! Boljše pošten siromak, kakor bogat izdajalec!

Ne ustrašite se, ako Vam žugajo s tem, da bote zgubili delo in zaslužek pri Vaših nasprotnikih, ako za nje ne glasujete! Če ne dobite zaslužka pri njih, dobili ga boste ahko pri Vaših domačih rojakih, ako ste pridni in delavni. Tudi po zadnjih volitvah so naši nasprotniki mnogoterim našim volilcem vzeli kruh; toda dobili so pridni možje kmalu drugi, da še boljši zaslužek.

Ne prodajajte torej svoje časti, ne prodajajte svojih otrok, ne prodajajte zlahtnega bisera, ki Vam ga je zapustila Vaša mati, slovenskega jezika.

Nepozabljivi knez in skof, pokojni Anton Martin Slomšek, naš nekdanji Celjski opat, so visoko obrajali svoj materni, slovenski jezik in so pisali leta 1849. tako-le: „Kdor svoj materni jezik zavrže, ter ga pozabi in zapusti, je zmedenemu pijancu podoben, ki zlato v prah potepta in ne vé, koliko škode si dela. Slovenski stariši, ki slovenski znajo, pa svojih otrok nič slovenskega ne učijo, so nevhvaležni hišniki, ki svojim otrokom drago domačo reč, slovenski jezik napravijo, ki so njim ga njihovi dedi izročili. Podobni so taki očetje in matere slabim gospodarjem, ki svoje očetovo gospodarstvo prodajo, drugo pohištvo kupujejo, poslednjič pa večidel beraško palico najdejo.“

Na dalje pišejo: „Kdor svoj materni jezik pozabi, malopridno svoj talent zakoplje; Bog bo jedenkrat tirjal in vsi zaničevalci svojega poštenega jezika bodo v unanjo temo potisnjeni! Oj ljubi, lepi in poštenu slovenski materni jezik! s katerim sem prvič svojo prelubeznivo mamo in dobrega ateja klical; v katerem so me moja mati učili Boga spoznavati; v katerem sem prvokrat svojega stvarnika častil; tebe hočem najdražji spomin svojih rajnih starišev hvaležno spoštovati in ohraniti, za tvojo čast in lepoto po pameti, kolikor premorem, skrbeti; v slovenskem jeziku do svoje poslednje ure Boga najraje hvaliti; v slovenskem jeziku moje ljube brate in sestre, Slovence najraje učiti, in želim, kakor hvaležen sin svoje ljube matere, da kakor je moja prva beseda slovenska bila, naj tudi moja poslednja beseda slovenska bo!“

S temi besedami torej so naši nekdanji nepozabljivi Celjski opat, Anton Martin Slomšek nudili Slovence in oistro šibali vse odpadnike in izdajalce slovenskega ljudstva! Ko bi oni danes ustali iz groba in videli, kaj počenjajo nekateri njihovi nekdanji farmani! kako se svojega maternega jezika sramujejo; kako zaničujejo celo tiste svoje sosedo, ki hočejo ostati zvesti sinovi svoje ljube matere, milo bi se jim storilo nad takimi abotneži!

Ljubi sosedje po celjski okolici! Stopimo zdaj pri teh volitvah zopet skupaj, vsi na jedno, vsi na desno stran; ne delajmo žalosti, ne sramote svojemu nekdanjemu opatu Antonu Martinu. Volimo vsi soglasno te može, katere nam priporočajo naši slovenski rojaki. Kakor smo oni dan pri volitvah za deželni zbor zmagali, tako bomo zmagali tudi pri teh občinskih volitvah, če le hočemo. Zmaga bo naša, naša pa tudi čast, nepopisljivo naše veselje; kajti mi bomo zopet gospodarji na naši slovenski zemlji!

V Celjski okolici 20. decembra 1887.

Slovenski volitci.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(IX. seja dne 29. decembra leta 1887)

Deželni glavar naznanja, da mu je došlo na čestitko deželnega zbora papežu sledeče pismo:

Visokorodni grof!

Kakor mi je dolžnost, podvizal sem se, da sem izvršil častno nalogo, ki ste mi jo Visokorodni gospod, izročili s prečastnim pismom z dne 16. decembra, ter sv. očetu sporočil jednoglasno vsprejeti sklep visokega dež. zbora kranjskega, s katerim Njega Svetosti papežu Leonu XIII. k petdesetletnici Njegovega mašništva prespoštljivo čestita. Sv. Oče so bili tega čestitanja jako veseli, in so mi naročili visokemu deželnemu zboru sporočiti prisrčno tolažbo, ki jim jo je napravil omenjeni sklep, in mu ob enem naznaniti, da Njih Svetost s hvaležnim srcem vsem članom deželnega zbora podeljuje apostolski blagoslov.

Imajoč čast Vašemu Visokorodju sporočiti to meni došlo visoko nalogo, Vas prosim, da blagovolite to deželnemu zboru naznaniti.

Sprejmite Visokorodni gospod zagotovilo mojega najodličnejšega spoštovanja.

Na Dunaji 22. decembra 1887.

L. Galimberti m/p.

nadškof nicejski, apostolski nuncij.

Občinski odbor Mekinjski in več posestnikov prosijo, da bode cesta ob levem bregu Bistrice uvrščena mej okrajne ceste. Prebivalci podobne Orle prosijo, naj se ločijo od Dobrnjske županije v samostojno občino z imenom Rudnik. Občina Trebnje in okolica prosi za zgradbo Temeniške ceste.

Škofješki okrajni cestni odbor prosi za odpiranje dolga iz deželnega zaklada v znesku 4000 gld.

Deželni odbor predlaga poročilo, s katerim nasvetuje dovoliti višje ko 10% naklade na direktne davke sledečim okrajnim cestnim odborom: Škofješkemu 15%, Mokronošskemu 15%, Ložskemu 25%, Krškemu 15%, Kočevskemu 20%, Žužemberškemu 15%, Radovljiskemu 20%, Rateškemu 20%, Velikolaškemu 25%, Črnomaljskemu 12%, Logaškemu 20%. Dalje nasvetuje dovoliti podporo 1500 gld. okrajnemu cestnemu odboru Mokronošskemu za preložitve ceste mej Mokronogom in Lakičami.

G. poslanec Grasselli: V poslednji seji je jeden g. poslanec od nasprotne strani želel nekaterih pojasnil o mestnem posojilu. Deželni zbor je bilanco na znanje vzel, prepričan, da je v redu. Ker je pa želeli, da se to pojasni, ker je želela nasprotna stranka poizvedeti, prosim besede.

Deschman ugovarja, da je stvar že rešena, torej bi se morala z njo začeti debata. Poslanec Poklukar predlaga, da se dá beseda g. Grasselliju v pojasnilo. Večina pritrdi in Grasselli odgovarja poslancu Lukmanu, zastran izkazanih obrestij za l. 1886. pri mestnem posojilu, da račun efektivnih obrestij je iznašal l. 1885. 52.353 gld. 89 kr., l. 1886. pa 54.796 gld. 94 kr. torej 2442 gld. 65 kr. več, kakor 1885. leta. Razložek izvira odtod, ker se je l. 1885. iz računa specialne reserve na račun obresti prenesla svota 8.049 gld. 87 kr. Če se ta znesek prišteje gori navedenemu računu efektivnih obrestij iz 1885. leta, rezultuje svota 60.403 gld. 76 kr., katera se nahaja v glavni bilanci leta 1885. Razložek torej nikakor ne izvira odtod, ker si morda mestna občina iz posojilnega zaklada izposoja denar, ki ga potrebuje, ne da bi zanj plačevala obrestij posojilnemu zakladu. V računu obrestij so podrobno navedene obresti, katere je mesto plačevalo od posojil za vojašnico, užitniški zakup, bolnico za silo itd.

Poslanec Hren utemeljuje svoj predlog, da se naj prenareja zakon z dne 18. decembra 1874 o uredbi doneskov od zapuščin k normalno šolskemu zakladu. Po tem nasvetu ostanejo doneski nespremenjeni od zapuščin do uštetih 10.000 gld., za višje zapuščine pa bodo povišani doneski progresivno. Natančnejša določila je razvideti iz govora, katerega priobčimo na drugem mestu.

Dr. Mosché poroča imenom finančnega odseka o proračunu zemljiško-odveznega zaklada za l. 1888. Potrebščina znaša:

A. Za režijske stroške:

1. Služnine in doklade deželne komisije	1.670 gld. — kr.
2. Dnine diurnistov	1.015 „ — „
3. Podpore in nagrade	70 „ — „
4. Uradne in pisarniške potrebstine	567 „ 20 „
5. Popotni stroški	280 „ — „
6. Lokalne komisije	3.480 „ — „
B. Izplačevanje glavnice	419.050 „ — „
C. Plačevanje obrestij	180.568 „ 85 „
D. Razni stroški	855 „ — „

Zaklada:

I. Prejemki od dežele:

1. Na 16% nakladi od neposrednih davkov	225.800 gld. — kr.
2. Na 20% nakladi od užitnine	64.795 „ — „

II. Prejemki od države:

1. Za prepisnine po določenih letnih plačilnih rokih	63.827 „ 20 „
2. Na nepovračljivi državni polpori	175.000 „ — „

Finančni odsek nasvetuje:

Visoki deželni zbor naj sklene:

1. Proračun kranjskega zemljiško - odveznega zaklada za leto 1888 s skupno potrebstino v znesku	607.556 „ 05 „
in s skupno zakladdo v znesku	530.002 „ 20 „
torejs primanjakavo v znesku	77.553 gld. 85 kr.

ki je pokriti z obrestljivimi državnimi posojili — se odobri.

2. Da se pokrije deželni donesek za leto 1888., naj se pobira 16% na priklada na neposredne davke z vsemi državnimi prikladami vred, ki znašajo, in sicer:	
a) zemljišni davek	631.555 gld. — kr.
b) hišno razredni davek	137.820 „ — „
c) hišno-najemniški davek	215.829 „ — „
d) pridobnina	126.776 „ — „
e) dohodnina	299.578 „ — „

skupaj 1411.528 gld. — kr.

v znesku	225.800 „ — „
in potem 20% na priklada na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta, in od mesa, ki znaša.	323.976 „ 30 „
v znesku k	64.795 „ — „

3. Deželnemu odboru se naroča, da zadobi najvišje dovoljenje za pobiranje teh deželnih priklad.

4. Deželnemu odboru se naroča, da v zmišlu točke 3. pogodbe z dne 29. aprila 1876 l. (zakon od 8. maja 1876. l. dr. zak. št. 72) zadobi prireditel državnega zastopa, da se za kranjski zemljiško-odvezni zaklad določena 20% na priklada na neposredne davke s tretjinsko, po c. kr. patentu z dne 10. oktobra 1849. l. dr. zak. št. 412 upejlano prikladdo zniža za l. 1888. na 16% no doklado od vseh predpisanih neposrednih davkov, torej sosebno glede rednega zneska hišno razrednega davka, hišno-najemniškega davka, prihodnine in pridobnitve.

Vsi predlogi so vsprejeti brez debate.

Poslanec dr. Moše poroča o računskem zaključku deželnega zaklada za l. 1886. Iz njega je razvidno jako ugodno stanje deželnega zaklada. Naklada na direktne davke je znašala 261.172 gld., 5720 gld. več mimo proračuna, naklada na užitnino 67.610 gld., na žganje 82.201 gld. Prihranilo pa se je pri stroških za odgon 6251 gld., pri stroških za bolnike v tujih bolnicah 4626 gld., pri pokritji primankljaja za normalno-šolski zaklad 19.608 gld. itd. Prisilna delavnica je imela stroškov 142.339 gld. dohodkov 160.214 gld. Sploh je bilo proti proračunu več stroškov 114.191 gld., nasproti pa več dohodkov 165.052 gld. torej presežek dohodkov 50.860 gld., s katerim se je poravnal deficit za l. 1886, ki ni bil v proračunu z nakladami pokrit ter se je deželno premoženje po nakupu graščine Grmske pomnožilo za 31.400 gld.

Finančni odsek se je prepričal, da je preko- račanje pri vseh točkah, kjer se je godilo, popolnem opravičeno.

Deželna imovina je znašala koncem l. 1886

v gotovini	60.727 gld. 11 kr.
v pravih zastankih	149.997 „ 24 „
v prehajalnih zastankih	171.070 „ 93 „
v kapitalih	842.900 „ — „
v posestvih	124.500 „ — „

Po odbitih pasivnih zaostankih kaže se končna čista imovina

1.191.220 „ 75 „

(Konec prib.)

Govor poslanca Šukljeja v deželnem zboru kranjskem

dne 16. decembra 1887.

(Po stenogr. zapisniku.)

Slavni zbor!

Iz vseh nagibov nastal mi je predlog, katerega mi je danes čast utemeljevati v tej slavni zbornici. Iz jedne strani izučila me je lastna skušnja; kako silno težavno je naši ubogi in siromašni deželi priboriti si utešenje onih želja in teženj, katere imamo nasproti Dunajski vladi.

Vsak izmed nas mora bridko čutiti, koliko smo zaostali na Kranjskem, kako daleč smo nazaj proti svojim sosedom. Vsled tega trkamo in trkamo, ali le redkokdaj se nam posreči, da se nam odpro kake pohlevne duri. V tem težavnem položaji mislim, da je dolžnost naša, s podvojenjo eneržijo delati na to, da vzbudimo narodnemu organizmu eminentne njegove sile. Mi moramo s podvojenim naporom truditi se, da po lastnih silah vsaj deloma nadomestimo, kar dosihmal zastopj pričakujemo od državne pomoči.

To je jeden razlog. Drugi razlog pa, ki me je napotil k temu predlogu, se naslanja na neko splošno načelo. Če se oziram danes okolu po širokem svetu, vidi se mi, da tisti kompleks političnih nazorov katerega označimo z jedno besedo „liberalizem“, da ta kompleks političnih idej dandanes propada in gine. Od kod ta prevrat v javnem mnenji? Velika zgodovinska zasluga liberalizma, katero bom jaz vedno priznaval, je ta, da je on pred zakonom zjednačil vsakega državljana, da je on pojedinca rešil tistih spon, s katerimi ga je vezala prejšnja stas- tanovska sestava tako zvane fevdalne dobe. Toda v tistem hipu ko se je liberalizem

gospodarstveno polje, uplival je slabo v premnogem oziru. Ekonomičnemu liberalizmu bilo je gáso: „laissez aller, laissez faire“, in vlade, v katerih so bile merodajne doktrine njegove, gledale so, roke križem, kako je gospodarski mogočni element izmolzel in izsesal gospodarski slabotnega. Od tod prihajajo posledice, katere vidite dan za dnevom. Na jedni strani vedno se množeče bogastvo v rokah nekaterih plutokratov, na drugi strani propad srednjega stanu in vedno se množeči proletarijat. Pod stava tej ekonomični zistemi je absolutna prostost pojedinca. Tej teoriji nasproti dviguje se druga, ki raste z vsakim dnevom, teorija, katera velevala, pojedinca omejiti povsod tam, kjer to zahteva ozir na blagor celote.

Na tem stališču — nemška veda izumila je za to stališče izraz: „Die gemeinwirtschaftliche Organisation der Volkswirtschaft“ — stojim jaz tudi danes, ko sem izročil ta svoj predlog, predlog, kateri jasno meri na to, da se po njem zavarovanje — v prvi vrsti zavarovanje proti požaru — odtegne privatnemu pravu ter izroči javnemu pravu, da se ta zavarovalna stroka odvzame v naše deželi privatnim zavarovalnim društvom in izroči deželni zavarovalnici, pri kateri bode vsak hišni posestnik dolžan in primoran, zavarovati svoja poslopja.

Vprašali me bode, kako mislim utemeljevati svoj predlog. Glavni nagib je tista žalostna prikazen, da je pri nas na Kranjskem tako neprimerno velik odstotek poslopij, ki niso nikjer zavarovana. Jaz se ne bojim ugovora, dasi nimam dotičnega statističnega gradiva, ako trdim, da vsaj 60% kranjskih poslopij ni zavarovanih. Valed tega je vsak večji požar pri nas prava katastrofa za ponesrečnega, hud udarec pa tudi za sosede, ki morajo z milodari prisrkočiti pogorelcu. Skušal sem za nekatera vprašanja odgovoriti po statističnih podatkih dobiti na Dunaji, in tu mi je prijetna dolžnost, da izrečem pri tej priliki toplo zahvalo glavnoznanemu predstojniku statistične centralne komisije dvornemu svetniku J. nama Sterneggu, ki mi je z največjo uljudnostjo preskrbel potrebne statistične date.

Po teh statističnih tabelah je torej videti, da je bilo v dobi zadnjih 10 let, za katero veljajo ti podatki, tedaj od leta 1876 do l. 1885, na Kranjskem vsega skup 1225 požarov, in poškodovanih poslopij bilo je 4460. Torej se lahko reče, povprek je vsak požar na Kranjskem škodil 3.63 poslopjem.

Ako se ozremo na posamezne okraje, nahajamo pač velike razlike. Najhuje prizadet je politiški okraj okolice ljubljanske in okraj kočevski, najmenj, izvzemši Ljubljano, okraj radovljiški. Bilo je poškodovanih poslopij v ljubljanski okolici 792, v kočevskem politiškem okraju 729, v radovljiškem pa le 47. Tako velika je razlika!

Drugo vprašanje je, koliko je bilo škode? Na to odgovarja tretja statistična tabela. Imeli smo namreč prouzročene škode na požarih tekom tega desetletja 3.600.215 gld., torej vsako leto 360.021 gold. požarne škode. Jednako razmerje velja gledé škode tudi pri posamičnih politiških okrajih. Ljubljanska okolica je imela škode 771.864 gold., — toda pri tem je v poštev jemati, da sta 2 tovarni bili prizadeti, jedna s 100.000 gld., druga s 140.000 gold. škode — kočevski okraj imel je škode 619.009 goldinarjev, radovljiški okraj zopet najmanjšo svoto 51.395 gld.

Sedaj nastane tretje vprašanje, na katero nam treba odgovoriti. Koliko teh, po požarih prouzročenih škod bilo je pokritih po odškodnini plačanej po dotičnih zavarovalnih društvih? Iz tabele centralne komisije viditi je, da se je izplačalo 1.196.605 gld., na leto torej 119.660 gld. Kaj pomenijo te številke, ako primerjate prouzročeno škodo in izplačano odškodnino! Videli bode, da je dežela kranjska od leta 1876 do leta 1885 po požarih imela nepokrite škode 2.480.618 gold. Jaz mislim, gospoda, da te številke govore jako razumljivo, jako jasno. Tu ne gre več križem rok davati, ne gre več, čakati in tolažiti se s kakim puhlim izgovorom, ne gre več, reči: počakajmo, da se narod naš nekoliko prebudi, da spožna korist zavarovanja da se iz lastnega nagiba bolj zavaruje. Ne, gospoda, to se dá morda doseči pri narodu, kateri je kulturno jako razvit, naše prebivalstvo pa žalibog še preveč indolentno in mi temu kvarnemu položaju prej ne pridemo v okom, preden se ne ustanovi deželna zavarovalnica z obligatornim zavarovanjem. (Dolje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. decembra.

Cesar podaril je cesarski portret za božično darilo grofu Andrassyju, grofu Festetiču in baronu Banffyju.

Deželni zbori, kateri se neso zaključili pred Božičem, začeli so že večinoma svoja posvetovanja. V kratkem bodo pa dovršili svoje delo ter se zaključili.

Vsa rusinska društva, celo ona, ki neso podvržena uplivu metropolita, so sklenila slaviti papežev jubilej, da pokažejo, da Rusini ne želé razkola ali verskega združenja z Rusijo.

Vnanje države.

Bolgarsko sebranje skoro vsako reč reši poprej v privatni seji, da potem v javni seji ni nobenega prepira. Kaj se godi v privatnih sejah, se pa navadno ne izve. Plače uradnikom so se po višale za 5 do 15 odstotkov. Najmanj so se povišale plače učiteljev in profesorjev. Povišanje plače ima pred vsem namen uradnike pridobiti za vlado. — V Plovdivu začne se te dni sodna obravnava proti upornikom v Perustici. Zatoženih je 50 kmetov, mej njimi več sivolasih mož, ki so se bojevali že večkrat proti Turkom. — Vladi je dovolilo sebranje, da vzame 50 milijonov na posodo za dograjenje železnice.

Bolgarski eksarhat je priobčil poročilo o bolgarskem ljudskem šolstvu v Turčiji. Največ šol je v solunskem, drinopoljskem, bitolskem in sereškem vijaletu. Vkupe je 447 deških in 42 dekliških šol s 569 učitelji in 71 učiteljicami, z 21.737 učenci in 2073 učenkami, ki so vse bolgarske narodnosti. Omenjene šole so pravoslavne, razen teh je pa še nekaj katoliških bolgarskih ljudskih šol v Turčiji.

Podčastnik francoskega 111. pešpolka, Chatelain, je prodal Nemčiji več patron in morda še jedno puško. Chatelain bil je batalijonski pisar v Nizzi in je mnogo občeval z nemškimi častniki, ki so bili v Trani. Sedaj je zaprt in ga ostro strazi. Francoske puške in patrone so boljše od nemških in so se zategadel nemški častniki prizadevali, da bi dobili kak model. — Vlada misli prepovedati uvoz nezdravega mesa iz inozemstva.

V Italijanski diplomaciji se napoveduje več osebnih prememb. Poslanika v Lizboni in Monakovem postavita se v disonibiliteto Grof Te d' Ostioni premeščen bode iz Brna v Atene, grof Tornielli iz Bukurešta v Madrid, grof Curtopassi iz Aten v Bukurešt, markiz Maffai iz Madrida v Kodanj. Za poslanika v Bernu pride cavaliere Peiroleri. Direktor političnih zadev v vnanjem ministerstvu, Malvano, dobil bode naslov izrednega poslanika in ministerski čin. Vodil bode pa dosedanje posle, samo, da se mu bodo izročile še kolonijalne zadeve.

Španjaka povzdignila je svoji poslaništvi na Dunaji in v Berlinu v veleposlaništvi. Morda je to kaj v zvezi z vestjo, da se pogaja z vlastmi, da bi postala velevalst.

Italijani še neso imeli nobenega boja z Abesinci. Njeguš baje ni prav maral začeti boja, a ga je prigovarjal njegov vojskovodja Ras-Alula. Sedaj se pa približujejo Italijanom tri močne abisinske voje čete. Italijani so pa v veliki zadregi, ker se jim bode najbrž izneveril šoški kralj Melnik. Mnogo so se zanašali nanj, a sedaj neče zbrati svojih vojakov proti Abesiniji. Zategadel bodo poslali nova podkrepčenja v Afriko, o katerih se pa ne vé, če bodo mogle priti o pravem času.

Dopisi.

Iz Idrije 21. decembra. [Izv. dop.] (Naša Čitalnica) — imela je dne 18. grudnia ob 8. uri zvečer v svojih prostorih pri Črnem orlu svoj redni občni zbor. Občesposlovani in za mesto Idrija velezaslužni župan g. Štefan Lapajne pozdravi, kakor predsednik Čitalnice, spoštovane družabnike, kateri so se zborovanja v tako lepem številu udeležili. Tajnik poroča o društvenem delovanju in narodnem napredku, ter kliče v spomin vse lepe ure, katere smo imeli v preteklem letu prijatelji, rodoljubi, narodnjaki mej seboj v Čitalnici. Leta 1887 so bile v Čitalnici sledeče veselice: 1. Silvestrov večer 1886; 2. Vodnikova slavnost; 3. Igra: „Bisernica“, predstavljala se je v c. kr. rud. gledališči dne 30. aprila 1887; 4. Izlet v Cerkno 1. maja; 5. Igra: „Čevljar baron“ se je predstavljala v c. kr. rud. gledališči 19. junija; 6. Igra: „Čevljar baron“, ponovila se je dne 13. avgusta; 7. Wolfova slavnost dne 14. avgusta; 8. Koncert dne 19. marca; 9. Igra: „Cvrček“ predstavljala se je 3. oktobra; 10. Na sv. Cecilije večer je bil pevski koncert. Slednjič se tajnik zahvali vsem onim, ki so odbor v letu, zlasti pa o priliki Wolfove slavnosti tako zdatno podpirali, da so se omenjene veselice tako lepo in dobro izvršile. Ravno tako se je tudi tajnik zahvalil g. oskrbniku Urbasu, kateri je podaril Čitalnici vso zbirko dramatičnih iger. Blagajnik poroča o dohodkih in stroških Čitalnice. — Volitev

novega odbora: Predsednik g. Štefan Lapajne, trgovec in župan; tajnik g. Anton Levstek; blagajnik g. Franjo Didič, ml. posest. sin; odbornika g. Hinko Kos in France Šinkovec, trgovca. V prihodnjem letu imeli bodo društveniki naše Čitalnice sedemindvajset časopisov in društvenih izdajanj na razpolaganje. Štiri časopise dobivala bode od gg.: Fr. Šinkovca, Št. Lapajnetu in J. Serjuna. Hvala jim!

Moravec.

Iz Velikih Lašč 24. decembra. [Izv. dop.] (Bralno društvo.) — Pri nas imamo bralno društvo. Dete je še, mlado in v razvitku — pa že so se bila na njem pokazala znamenja hiranja. Temu se ni čuditi, uzrokov je dovolj, glavni pa je razprtija in osobno sovraštvo mej osobami, ki bi bile moralčno dolžne, delati za napredek prostega naroda — ne pa ovirati istemu namenu služéce naprave.

Nemam namena, pisati onim gospodom svarilne poslanice, tudi ne bodem raziskaval — kdo je kriv, kajti dobro vem, da je krivda razdeljena na obe stranki. Hočem le srčno pozivljati vso našo inteligencijo in vse domoljube: „Pustite mržnjo; zadnji občni zbor je ustvaril prvi pogoj za združenje, to je, preskrbel je nevtralna tla, na katerih se moremo vsi shajati, kojim je mari društveni smoter, namreč iskati sebi razvedrila in ljudstvu podajati duševne hrane v podobi berila in poštenih veselic. Odbor bode skrbel, da se v društvu ne stori ničesar, kar bi moglo žaliti kako osebo. Odbor bode storil vse, kar mu je mogoče, da uvede v društvo prijaznega in spravljivega duha. Prijatelji odzovite se v prijaznem zmislju pozivu, ki Vam bode došel o svojem času.

Pri občnem zboru, dne 18. t. m., bil je izvoljen pomnožen odbor 7 udov: Predsednik: Josip Hočevar Podloški; podpredsednik: Niko Lenček, c. kr. notar; tajnik: Franjo Ivanc, učitelj; blagajnik: Karol Armbruster, trgovec; knjižničar: Anton Velkovrh, koncipient; pevovodja: Josip Pavčič, nadučitelj in odbornik: Julij Murgelj, c. kr. sod. pristav.

Domače stvari.

— (Ljubljanski občinski svet) je v seji s 23. dne t. m. čestital Njega Svetosti papežu Leonu XIII. k zlati maši in sklenil, da je magistratovo poslopje someščanom v posnemem razsvetliti v 81. dan t. m. zvečer.

— (Dnevni red seji Ljubljanskega občinskega sveta) v petek 30. dan decembra 1887. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Naznanilo prvosedstva. II. Finančnega odseka poročilo: a) o proračunu mestne občine Ljubljanske za 1888 leto; b) o skontrovanju mestnih blagajnic dne 25. oktobra letos. III. Šolskega odseka poročilo: a) o podalšanju najemne pogodbe glede prostorov I. mestne deške ljudske šole; b) o najemu prostorov za šolo na barji; c) o podelitvi I. mesta cesar Fran Josipovega stipendija letnih 50 gld. za realce. IV. Poročilo odseka za olupšavo mesta o nasvetu, da je za boljše oskrbovanje mestnih nasadov nastaviti vrtaškega pomočnika.

— (Trgovinska in obrtna zbornica) ima sejo dne 30. decembra 1887. l. ob petih zvečer v mestni dvorani s tem dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. Poročilo o pravilih devetih zadrug političnega okraja logaškega. 3. Poročilo o pravilih zadruge vseh obrtnikov sodnega okraja metliškega. 4. Izjava o pripravah za lokalno železnico Gorica-Ribnica-Brežice ter postranska črta do Ljubljane. 5. Izjava o tarifu javne tehtnice v Stobu.

— (Deželni šolski svet kranjski) sklenil je v svoji poslednji seji, da se imajo zaradi razsajajočih osepnice vsi učenci ljudskih in srednjih šol Ljubljanskih še jedenkrat cepiti in da se bode zaradi izpeljave tega sklepa dogovoriti z mestnim magistratom. Dalje se je sklenilo, razširiti peterorazredno dekliško ljudsko šolo v Ljubljani na šest razredov, dvorazrednico v Toplicah in trirazrednico, v Trziči ustanoviti počenši s šolskim letom 1888/89 dvorazredno dekliško ljudsko šolo, dekliško ljudsko šolo v Kamniku preosnovati v trirazrednico, dvorazrednico v Gorenjem Logatcu pa razširiti v trirazrednico. Gospd. Alojzija Bauer, učiteljica na mestni nemški dekliški ljudski šoli v Ljubljani, imenovana je nadučiteljico, učiteljica Ana Podrekar premeščena je iz Trziča v Kočevje, učiteljica Maria Barovsky iz Kočevja v Trzič.

— (Prošnja prebivalcev Trebnja in okolice) zaradi nujne zgradbe nove ceste iz Litije po Temeniški dolini (Lipinsko bukove) izročil je dr. Papež v današnji seji dež. zbora.

— (Konfiskacija.) Včerajšnjega „Slovenca“ zaplenilo je državno pravdnštvo, kakor čujemo, zaradi uvodnega članka „Slovaške sirote“.

— (Umrli) je včeraj v tukajšnjem nunskem samostanu m. Julijana Lavter v 79. letu svoje dobe.

— (Stritarjevih zbranih spisov) izšel je 26. snopič, nadaljujoč povest „Rosana“.

— (Čitalnica Ljubljanska.) Odbor se je v svoji včerajšnji seji konstituiral in potrdil vnovič dr. K. viteza Bleiweisa predsednikom; M. Pakiča podpredsednikom; E. Laha tajnikom; in knjižničarjem, Fr. Kadilnika blagajnikom. Gledé predpustnih zabav se je odbor zjediniel v tem, da ima Silvestrova veselica iz važnih razlogov odpasti. Mesto nje priredi čitalnica v soboto dné 7. januarja besedo s plesom (nadaljevanje plesnih vaj). Razen te se bodo v čitalnici v predpustnem času vršile sledeče plesne veselice: 21. januarja: plesna vaja; 1. februarja: sijajni (Vodnikov) ples; 9. februarja: plesna vaja. Vse natančneje v posebnih vabilih.

— (Vabilo k Papeževi slavnosti,) katero priredi odbor za pripravo slovesnosti zlate maše sv. Očeta Leona XIII. v nedeljo dne 1. januarja 1888 v redutni dvorani. Vspored: 1. „Ouverture“, svira vojaška godba. 2. Uvodni govor. 3. Ant. Förster: „Papeževa himna“, besede Fr Kreka, za moški zbor in tenor-solo, poje Slavec, samospjev g. Iv. Meden. 4. Slavnostni govor. 5. Dr. Benj Ipavec: „Kdo je mar?“, besede J. Koseske-ga, poje moški zbor s spremljevanjem vojaške godbe. 6. Sklepni govor. 7. „Cesaraka himna“. 8. Nagovor mil. g. knezo škofa. Začetek točno ob polu šestih zvečer. Vojška godba sodeluje vsled prijaznega dovoljenja g. polkovnika Heyrowske ga.

— (Vabilo na novoletno veselico,) katero priredi slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ 1. dan januarja 1888 v restavraciji Čitalnice Ljubljanske. Spored: 1. Müller: „Schiffsjungenmarsch“, svira vojaška godba. 2. Pozdrav novemu letu. 3. Foerster: „Pjevajmo“, zbor. 4. Rossini: Overture k operi „Tancredi“, svira vojaška godba. 5. Foerster: „Napitnica“, zbor. 6. Dellinger: „Lorraine“, valček svira vojaška godba. 7. Hajdrih: Noč na blejskem jezeru, zbor z bariton-solo in četverošpevom. 8. Hamm: Fantazija iz Rich. Wagnerjeve opere Tannhäuser, svira vojaška godba. 9. Borštnik: Ponesrečena glavna skušnjava, komični prizor. 10. Millöcker: Zucker und Kaffee, polka franc., svira vojaška godba. 11. Dr. B. Ipavic: Slovanska pesem. 12. Neulauer: Für jeden etwas, potpourri. 13. Kocijančič: Oblačku, zbor s tenor- in bariton-solo. 14. Zehrer: Faschingskinder, valček, svira vojaška godb. 15. Döpf: Der Thurmkraxler, charakteristisches Tongemälde, svira vojaška godba. 16. Plesni venček. — Pri tej veselici svira slavna c. kr. vojaška godba baron Kuhn št. 17. — Ustop udom prost. Neudje plačajo 30 kr. za osebo. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Slavno občinstvo prosimo najuljudneje, da se blagovoli takoj po končanem sporedu umakniti iz salona v stranske sobe. — K mnogobrojni udeležbi vabi vse prijatelje petja in zabave odbor.

— (Potrjena) je izvolitev gosp. Fran Lenčeka, veleposestnika na Blanci, načelnikom, gosp. Vincencija Medica, zdravnika v Sevnici, načelnika namestnikom okrajnega zastopa Sevnškega.

— (Iz Brežic) se javlja: Naš okrajni zastop imel je nedavno sejo, v kateri je bil mesto umrlega Snideršiča načelnikom izvoljen Gustav Del Cott, namestnikom dr. Gvido Srebre. — V okrajni šolski svet so izvoljeni: Gustav Del Cott, baron Moscon, dr. Gvido Srebre, Josip Gross in Josip Potoschnigg.

— (V Celji) pal je preteklo soboto ob 3/5. uro blizu kolodvora kakor pest debel meteor na zemljo. Misli se, da ga bodo dobili.

— (Čitalnica v Celji) napravi na Silvestrov večer veselico, pri kateri se bo predstavljala vesela igra „Klobuk“. Razen tega je petje in potem ples. — O pustnem času priredi čitalnica 15. januarja plesni venček in 8. febr. veliki ples.

— (Vabilo.) Dne 31. decembra priredi Ptuj-ska čitalnica v svojih prostorih „Narodnem domu“ Društven večer s tombolo, petjem in plesom. Začetek ob 1/8. uri zvečer. Odbor.

— (Tržaško podporno in bralno društvo) vabi na veliki ples, kateri bude dne 5. januarja 1888. l. v redutni dvorani gledališča Politeama Rosetti (uhod v ulici Chiozza). Godba e. kr. pešpolka št. 82. Ustopnina 50 kr. Začetek točno ob 9 1/2 uri zvečer. Odbor.

— (Hrvatsko akademsko društvo „Zvonimir“) u Beču slavi pod pokroviteljstvom njegove preuzvišenosti Ivana grofa Draškovića dne 8. 9. i 10. siečnja 1888 tritagodišnjicu poroda hrvatskoga pjesnika Ivana Tranjina Gundulića, na koju slavu najuljudnije pozivlje.

— (Dijaška kuhinja v Celji.) Za II. društveno, šolsko leto 1887/88. so dalje darovali: Preč. gosp. Anton Lednik, župnik v Podsredi, letnino 5 gld.; preč. g. Franc Zdolšek, župnik v Solčavi, letnino 5 gld.; g. Boštijan Kregar, učitelj v Celji, letnino 5 gld.; g. J. Vilhar v Ljubljani letnino 5 gld.; preč. g. Jurij Bezenšek, župnik v Čadramu, letnino 5 gld.; g. dr. Karl Šmidinger, c. kr. notar v Kamniku, letnino 5 gld. Gg. Vaida Tom., Perc Andrej, dr. Vrečko, Hudovernik Lud., dr. Lemež Urb., Irgl Franc, Vehovar Leopold, Mikuš Valentin, dr. Horvat, vsi v Celji, mesečnino po 50 kr. za november, 4 gld. 50 kr.; g. Jezovšek Mihael, not. kand. na Ptui, 3 gld.; Posojilnica v Ljutomeru 30 gld.; preč. g. Gregor Presečnik, kaplan v Poljčanah, 4 gld.; Neimenovani po g. prof. Krušic-i za december 4 gld.; preč. g. A. Podhostnik, kaplan v Mozirji, nabral 2 gld. 21 kr.; potem preč. g. Matija Frece, župnik, letnino 5 gld.; preč. g. J. Ramor, župnik, 1 gld.; g. dr. Ipavic v Št. Jurji, letnino 5 gld.; preč. g. Blaž Dolinšek, župnik v Frankolovem 5 gld.; preč. g. Radoslav Marzidobšek, c. kr. vojni kaplan v Zadru, 5 gld. Vsem presrečna zahvala in uljudna prošnja za daljne mile darove.

Celje, dne 26. decembra 1887.

Maks Veršec, Mihael Vošnjak,
blagajnik, predsednik.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 29. decembra. „Wiener Zeitung“ objavlja vsega ministerstva naredbo, da se začasno uveljavi trgovinska pogodba z Italijo. — Papež podelil Uhl-u, županu Dunajskemu, veliki križ Gregorjevega reda.

Beligrad 28. decembra. Vsled strankarskih sporov nastala je nepričakovana ministerska kriza.

Beligrad 28. decembra. Ristić dal svojo ostavko, katero je pa kralj odklonil.

Peterburg 28. decembra. Lorda Randolpha Churchilla in soprogo vsprejela je v Gačini carica, car pa ne.

Razne vesti.

* (Trsna uš na Francoskem.) Vesti s Francoskega se ne glase več tako obupno, kakor v preteklih letih. Po poročilih, katera razglasa francoska filokserna komisija, trtna uš l. 1886. ni uničila več vinogradov, nego 2000 ha, in je na novo napala le še 9000 ha. Pred to trtno boleznijo imela je Francoska 2.500.000 ha vinogradov z letno vinsko produkcijo 50 do 60 milijonov hl. Do l. 1887. je trtna uš uničila 782.632 ha, napala 600 326 h, ali več ko polovico vseh vinogradov. Na novo nasajenih pa je bilo v tem času 282.000 ha, torej je še 2 milijona ha vinogradov na Francoskem. Z ameriško trto je bilo nasajenih leta 1885. 75.262 ha, 1886. leta 110.787 ha ali desetkrat toliko, kolikor obsegajo

vsí vinogradi na Dolenjskem. Ameriška trta povsod dobro raste, toda zelo apnena, skalnata, suha tla jej menj ugajajo. Komisija sodi, da je najhujša doba že prestana, ker se trtna uš ne širi več tako rapidno, kakor v prvih letih, ko se je prikazala. Menda bude tudi s to boleznijo, kakor z drugimi, da dosepeš do vrhunca, same ponehavajo.

Spominjajte se Ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih. (890—14)

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabasanju. — 1 škatljica à 15 pil 15 kr., 1 zavoij = 120 pil 1 gld. a. v. — Pred ponarejanjem se jako svari. — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica ručice tiskano našo protokolovalno varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarji G. Piccoli-ji. (817—17)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (192—193)

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tržne cene v Ljubljani

dné 29. decembra t. l.

	št. kr.		št. kr.
Pšenica, hktl.	5 85	Špeh povojen, kgr.	— 60
Rež,	4 06	Surovo maslo,	— 90
Ječmen,	3 21	Jajce, jedno	— 3
Oves,	2 27	Mleko, liter	— 8
Ajda,	3 90	Goveje meso, 1 kgr.	— 56
Proso,	3 72	Telečje	— 50
Koruz,	5 86	Svinjsko	— 50
Krompir,	2 42	Goštrunovo	— 32
Leča,	1 10	Pišanec	— 40
Grah,	1 10	Golob	— 20
Pizol,	1 11	Sero, 100 kilo	2 67
Maslo,	1 11	Slama,	2 14
Mast,	— 60	Drva trsa, 4 metr.	6 60
Špeh frišen,	— 50	„ menta,	4 20

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-kriina v mm.
29. dec.	7. jutraj	724.50 mm.	— 9.0° C	sl. sev.	obl.	3.00 mm.
	2. pop.	724.59 mm.	— 5.8° C	sl. zah.	obl.	
	3. zvečer	727.94 mm.	— 16.4° C	sl. zah.	obl.	snega.

Srednja temperatura — 10.4°, za 7.5° pod normalom.

Dunajska borza

dne 29. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 76.05	—	gld. 75.75
Srebrna renta	78.80	—	78.80
Zlata renta	106.50	—	106.90
5% marcna renta	90.00	—	89.75
Akcije narodne banke	853.00	—	845.00
Kreditne akcije	265.70	—	265.20
London	127.00	—	127.05
Napol.	10.05	—	10.06
C kr. cekini	6.01	—	6.02
Nemške marke	62.37 1/2	—	62.45
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132 gld.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	162	50
Ogerska zlata renta 4%	96	96	45
Ogerska papirna renta 5%	80	80	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	105	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	100	—
Zemlj. obšč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	125	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99	99	25
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	180	180	—
Kreditne srečke	10 gld.	10	30
Rudolfove srečke	10	19	30
Akcije anglo-avstr. banke	120	96	25

J. & S. Kessler v Brnu,

Ferdinandove ulice št. 7—5 n.,
razpošilja po poštnem povzečju naslednje imenovano blago, kar se tiče baže in izdelave, mnogo boljše in za 20% ceneje (716—11) proti vsakej drugi konkurenci.
Uzorec zastoj in franke. — Kar ne ugaja se nazaj vzame.

Ženske srajce
iz šifona z vezanjem, 3 komadi gld. 2.50.

Ženske srajce
iz močnega platna, z robej, 6 komadov gld. 3.25.

Ponočni korzeti
bogato okrašeni, 3 komadi, la. gld. 4.—, ila. gld. 1.80.

Spodnjice iz klobučine,
bogato vezane, ručice, ručave, temnorjave, 3 kom. gld. 3.—.

Angora-ogrinjalo
za zimo, 10/11, veliko, gld. 2.80.

Ženski jopič iz ovčje volne
(Jersey), v vseh barvah, lepo prirežen, gld. 2.—.

Ženske nogovice
za zimo, bele ali barvaste, 6 parov gld. 1.50.

Naglavni robci iz flanele
za ženske, jako topli, 3 kom. la. gld. 2.—, ila. 75 kr.

Ženski predpasniki
iz oxforda, cretona, sur. platna in šifona, 6 kom. gld. 1.60.

Zimski Nigger-loden
za ženske obleke, najboljša baže, 10 metrov gld. 5.50.

CACHEMIR,
črn ali barvast, tudi v barvah za ples, dvojne širokosti, 10 metrov gld. 4.50.

Volneni atlas
v modnih in plesnih barvah, dvoj. šir., 10 met. gld. 6.50.

Valerie-flanela,
najnovejši vzorec, 10 metrov gld. 4.—.

Kalmuck,
najnovejši vzorec, 10 metrov gld. 3.—.

Barhant za obleko,
najnovejši vzorec, prist. barve, 10 metrov gld. 3.60.

Trinitnik,
težke baže, — 10 metrov la. gld. 3.50, ila. gld. 2.80.

Blago za ponočne suknje,
najnovejši vzorec, križasto, 10 metrov gld. 2.50.

Blago za moško obleko,
modno, za zimo, 9-10 metra, la. gld. 5.50, ila. gld. 3.75.

Blago za zimske suknje,
fine baže, modne barve, 2-10 metra gld. 10.—.

Blago za ogrtače,
fine baže, modne barve, 2-10 metra gld. 6.—.

Normalno perilo
po Jägerjevi sistemu, iz čiste volne, za gospode in dame, 1 srajca gld. 3.50, 1 hlače gld. 3.—.

Štajersko vino lastnega pridelka dr. Jos. Waldherr-ja. Kovačkovrsko vino (Schmitsberger)

v steklenicah.

1 liter	60 kr.
1/2 litra	32 „
1/4 „	18 „
Za vrneno steklenico se povrne:	
Za 1 liter	8 kr.
1/2 litra	6 „
1/4 „	5 „

Zaloga:

v Beethovenovih ulicah št. 6, pri Petru Lassnik-u, Josipu Kordin-u, Viktorji Schiffer-ji, Edvardu Mahr-u, v Nemških ulicah št. 4. (901-6)

Kri čistilne kregljice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa. glavobola, navalu krvi, otrpnenih uih, skazenem želodcu, pomankanju slasti do jedi, jetrnih in obilnih boleznih, in presegajo v svojem učinku vsa druga v reklamah toliko proslavljena sredstva. Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja jedna škatlja samo 21 kr., jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. — Manj kot jeden zavoj se s pošto ne razpošilja. — Prodaja (606-11)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.
Razpošilja se vsak dan po pošti.

Vožni listi za vožnjo po železnici in po morji v

AMERIKO
pri c. kr. konc. Anchor Line,
Dunaj, I., Kolowratring 4.

CACAO
in

ČOKOLADA

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvi Dunajski razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta pristni samo, če imata našo uradno registrirano varstveno znamko in firmo. (800-36)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih delikates, v Ljubljani pri g. Petru Lassnik-u.

Razpošilja se v provincije proti poštnemu povzetju.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,
c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica
Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora).

Transparenti:

Papež Leon XIII. in Ciril in Metod

za

papeževo slavnost

dne 31. decembra 1887

se edino dobivajo pri

(919-2)

Peregrinu Kajzelu,

v Ljubljani, Stari trg.

V zalogi ima tudi razne priprave za razsvetlavo.

V „Národní Tiskarni“ v Ljubljani

so izšle in se dobivajo po znižani ceni sledeče knjige:

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Kr. žičnik. — Ml. 8°, 198 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Za dragocenim korenem.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 strani. Stane 20 kr., po pošti 25 kr.

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil . . . Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 strani. Stane 50 kr., po pošti 55 kr.

Tujci.

27. decembra:

Pri Slonu: Transse iz Rige. — Fischeri iz Dunaja. — Weiss iz Prage. — Pihak iz Požuna. — Gren z Čepovana. — Samec iz Kamnika. — Hangart iz Tržiča. — Albertini iz Trsta. — Schild iz Trsta. — Schöber iz Trsta.

Pri Maillet: Mai iz Brna. — Fay iz Grada. — Kulbacher iz Grada. — Hofbauer iz Tržiča. — Hammerschlag, Pittner, Mader, Schiel, Elever iz Pulja.

Pri južnem kolodvoru: Rawitz z Dunaja. — Hirinko iz Budimpešte. — Müller iz Trsta.

Pri avstrijskem cesarju: Dbeu iz Radešda. — Kotnik iz Ljubljane.

Umrlj so v Ljubljani:

27. decembra: Leopoldina Uran, lončarjeva hči, 2 leti, Opekarska cesta št. 31, za škrofelni. — Marija Zorman, organistova žena, 20 let, Florijanske ulice št. 32, za tuberkulozo.

28. decembra: Luka Smerajec, gostac, 73 let, sv. Petra cesta št. 53. — Mati Julijana Terezija Lavter, uršulinka, 75 let, Kongresni trg št. 16, za otrpnenjem čreves.

V deželni bolnici:

26. decembra: Fran Modic, hlapec, 28 let, za kozami. — Marija Zaletel, gostačeva hči, 2 leti, za kozami.

Akviziterja

za (920-1)

zavarovanje
življenja in
dohodkov
vsprejme
glavni zastop banke
„SLAVIJE“
v Ljubljani.

Selski župnik.

Roman. Spisal L. Halévy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 203 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Nov.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Mäloerh. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Trije javni govori.

Tri dni v starem Rimu. Govoril prof. Fr. Wiesthaler. — Ženstvo v slovenski národní pesni. Govoril drd. Ivan Tavcar. — Jeanne d'Arc, devica orleanška, Govoril prof. Fr. Šuklje. Ml. 8°, 134 strani. Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Blagorodni gospod Fragner, lekar v Pragi!

8 let sem bolehal tako silno za naduho, da sem že bil šel v občno bolnico v Pragi, da bi ozdravel. Pa vsa prizadevanja zdravnikov bila so zaman. Zvdel sem za dr. Rosov balzam. Ko sem ga užival popolnem po predpisu 14 dni, sem bil že precej boljši, čez pet mesecev pa sem bil že popolnem dober. Da govorim resnico, lahko povprašate dra. Schütze-ja ml., ki me je res prav po očetovsko zdravil, toda zaman. Nadejam se, da bode to zdravilo tudi drugim tako pomagalo, zategadelj priporočam vsem, ki imajo podobno bolezen, da naj se sami preverijo.

Z velespoštovanjem Jan Ježek v Hollefeh.

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodcu in njih posledicam.

Vzdržanja zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravnava, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljevanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodcu, pri prenapolnjenju želodca z jedmi, zaslinjenju, krvnem natoku, hemoroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevisih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja oso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu dá zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega uspešnega izvrsnega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsod izrečno dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešnega zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega balzama.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecker der Spornergasse Nr. 205-3.

V Ljubljani: G. Ploccol, lekar; Vilj. Mayr, lekar; Eras. Birschitz, lekar; Jos. Svoboda, lekar; U. pl. Trnkoozy, lekar. V Postojini: Fr. Bacoaroleh, lekar. V Kranji: K. Savnik, lekar. V Novem Mestu: Dom. Rizzoli, lekar; Ferd. Haika, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christofolletti, lekar. A. de Gironcoli, lekar; R. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar. V Idriji: Josip Wardo, lekar. V Oglej: Della Damaso, lekar. V Trstu: Ed. de Leitenburg, lekar; G. Prendini, lekar; G. B. Foraboschi, lekar; Jak. Serravallo, lekar; Anton Suttina, lekar; Karol Zanetti, lekar.

Vse lekarne v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Da se izognejo vsakej prevari,

opozarjamo vse častite naročnike, da ima vsaka steklenica po izvornem mojem receptu napravljene dr. Rosovega zdravilnega balzama na eni strani v steklo utisneno mojo firmo z zakonito zavarovano mojo varstveno znamko (orel s ščitom na prsih, na katerem so črke „Dr. R.“), na nasprotni strani pa tu zraven natisneno vignetno. Steklenica je zamašena s kovinskim zamaškom, na katerem je tudi utisnena moja varstvena znamka. Steklenice so zavite najprej v navod, kako rabiti, potem pa dejane v škatljice iz modre lepenke z naslednjim češkim, nemškim, ogerskim in francoskim napisom po podolžnih straneh:

„Dr. Rosov zdravilni balzam“

iz lekarne B. Fragner-ja, „pri črnem orlu“, v Pragi, št. 205-III., na konci škatljice je pa natisnena zgoraj omenjena zakonito zavarovana varstvena znamka. — Če ni vse popolnem tako, kakor je zgoraj opisano, zmatrati se mora vsak izdelek za ponarejen

Tam se tudi dobi:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanju, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščenju, pri morski (mrtvi) kosti, zoper revmatične otekleline in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, v rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zaprte bule in otekleline se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vsa gnojica na-se in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo pospeši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti, potem še le se mazilo nanje prilepi.

V škatljicah po 25 in 35 kr.

(90-19)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklevca 1 gld. av. velj.